

069. Ik schrijf zonder fouten (8)

1. Wat is juist: shampooën of shamponeren? En hoe schrijf je shocken en choqueren, werkwoorden die overigens niet hetzelfde betekenen? Moest je vroeger een schillerhemd met Oostenrijkse schillingen of met Engelse shillings betalen? Was de tsarevitsj – ook cesarewitsj – in Tsjaad?
2. De inbezitneming van de heteluchtmotor door de gemeentereinigingsdienst verliep feestelijk.
3. Er werden heel wat shuffles met het kaartspel uitgevoerd in de shuttletrein en de trolleybus.
4. Een mooi voorbeeld van een zin in tantebetjestijl: woensdag werd Club Brugge uitgeschakeld en zal dan ook niet verder spelen. Samentrekking bij inversie mag niet!
5. Bij de kitschy kitschvertoning werd kirsch, aquavit, cachaça – een snapsje –, schnaps, Amerikaanse whiskey – daarmee is Van Dale een einzelgänger –, Schotse whisky, eau de vie, yakult en tequila gepresenteerd.

6. De negroïde neger was een bruine broodbakker en bruinbroodbakker tegelijk. Zijn blanke collega-bakker zou dat nooit kunnen zeggen. Samen bakten ze wel zoete broodjes.
7. Met een slakkengang paarden de escargots, maar wel vier tot acht uur lang. Bij het mondelinge plebisciet kregen alle stemmers een biscuitje, toen ze scandeerden: "Weg met deze pornocratie, die tevens despotie is!" De sceptici openden de verpakking van hun antisepticum.
8. De virtuoze spellingvirtuoos had weinig moeite met de volgende beroemde spellingwoorden: het Gilgamesjepos, de borsjtsj etende derwisj met zijn fetisj, rinse appelstroop, de vunze vuiligheid, het terzet – een muziekstuk – en de terzine – een drieregelige strofe –. Hij moest wel zijn wenkbrauwen fronsen bij de volgende woorden: ambrosia – zeker composietengeslacht –, ambrozijn – godenspijs of nectar –, ghazidsja, scarabee, vieze scatologie – studie van fossiele excrementen –, scorbuut oftewel scheurbuik, sjibbolet en ramsjboeken lezen op de roetsjbaan.
9. Het lijkt erg veel op elkaar, s of z: fameuze karakterisering, de partizanenstrijd tegen het driefasemodel, diffuus, soesa, sousafoon, occasie en oekaze, rozet, rizofoor, ouvreuse, lambrisering, protozoön (meervoud protozoa), praktiseren, zoömorf, szechuanpeper en czs [see-zet-ès] – centraal zenuwstelsel –.
10. Ik wil je niet bang maken, het is geen bangmakerij door een niet-bangmaker als ikzelf. Vind jij je niet het chicste, viefste en soliedste meisje dat er is? Nou, ik vind je het vunste meisje dat er is!

11. Een minder correcte zin is: daar heb ik erg hard moeten voor werken. Beter is: daar heb ik erg hard voor moeten werken. Werkwoorden horen immers bij elkaar.
12. Een exquis boek is een uitgelezen – voortreffelijk – boek, dat soms helemaal uitgelezen wordt. Een exuberant maal is een overdadig maal.
13. Hans' ogen (de ogen van Hans) spuwden vuur, toen Karel in het vestje gevallen was. Jan, Hans vriend, de vriend van Han, lachte in zijn vuistje.
14. Let op bij sommige verkleinwoorden: 3'tje, 5'je, A4'tje, bv'tje, aidspatiëntje, pc'tje en l'etje.
15. Een bolsjewiek kwam in de communistische zevende hemel, een boeddhist komt in het nirwana.

16. De schrijfwijze van verkleinwoorden hangt soms van de uitspraak af: derwisje, actriceje of actricetje, boulevardje, mascottetje of mascotje, ramsje, mousseje of moussetje en trioetje.
17. Het meervoud van bascule [bas-kuu-luh] is bascules en dat van baskuul [bas-kuul], althans volgens het Groene Boekje, baskules. Naast elkaar staan dus baskuul- en basculebrug, bascule- en baskuulsluiting.
18. Schrijf je de volgende woorden met t of th: epitheton, azimut, telepaat, telepathisch, acanthus (akant), monoliet en monolithisch, amethist, psychopaat en psychopathie, anakoloet, antraciet, etnoloog, ritme, rhythm-and-blues – naast rock-'n-roll –, thriller, lutheraan, gotiek en gotisch, gothic novel, kartuizerklooster, malthusianisme, thalamus en de wondere thaumatologie?
19. Zou je met thermiet, een mengsel van metaaloxiden en aluminiumpoeder, ook een termietenheuvel kunnen uitroeien? En kost dat dan de thesaurier te veel geld? Wie zal dat betalen,

zoete lieve Gerritje? Een somnambule is een slaapwandelaar. Nagespeelde Romeinse tribunen zaten op de tribunes.

20. Schrijf je de volgende woorden met één of met twee t's: bellettrie – schone letteren –, permutatie – verandering van volgorde –, mulat of mulattin – geboren uit een neger of negerin en een blanke –, remittent – een man die geld overmaakt –, réussite – succes, gelukkige afloop – en latex?

Rein Leentfaar